

Kupujte VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOL. XXVIII.—LETO XXVIII. CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (ČETRTEK), FEBRUARY 15, 1945 STEVILKA (NUMBER) 38

RUSI ZAVZELI SEDEM MEST V NEM. ŠLEZIJI

Južna armada se nahaja 71 milj od Berlina; bitka za Breslau se bliža svojemu višku

LONDON, četrtek, 15. feb.—Ruska prva ukrajinska armada je v svojem pohodu skozi Šlezijo, prodirajoč z brzino 13 milj na dan, včeraj zavzela sedem nemških trdnjaviških mest, medtem ko so zavezniški bombardniki razbijali Dresden, Chemnitz in druge centre, proti katerim drvi Rdeča vojska.

Nemški radio je danes pri-
znal, da je mesto Breslau, ki se
nahaja daleč za ruskimi linija-
mi, sedaj od vseh strani obko-
ljeno in da se bliža odločilna bi-
tka za važno železniško mesto.

Velika zmaga v Pomeraniji
V Pomeraniji je prva ruska
armada likvidirala obkoljeno
trdnjavo mesto Schneidemühl,
ki se nahaja 15 milj za linijami.
Tekom dva tedna trajajočega
obleganja je padlo 7.000 Neme-
cev, 5.000 pa jih je bilo ujetih.

Med silnim plenom, ki je pa-
del v ruske roke v tem strate-
gičnem centru med Berlinom in
Gdanskom, se je nahajalo 203
nemških letal.

Nadaljni ujetniki zajeti v
Budimpešti
V Budimpešti, ki je padla v to-
rek, so Rusi pobrali nadaljnjih
12.700 ujetnikov, povečini zapu-
ščenih ranjencev, s čemur je
številu ujetnikov samo v tem
mestu naraslo na 123.000.

ŠEF AMERIŠKE MISIJE V SLOVENIJI

Stotnik George S. Wuchinich, doma iz Ridge-
way, Pa., v Ameriki rojeni Srb, je bil načelnik ame-
riške misije v Sloveniji. Dne 8. novembra 1944, je
bilo stotniku Wuchinichu po navodilu predsednika
Zed. držav podeljeno odlikovanje križa za odlično
službo "za herojstvo v zvezi s tajnimi vojaškimi
operacijami na Balkanu proti oboroženemu sovra-
zniku v dobi od 28. novembra 1943 do 26. julija
1944." Uradno besedilo odlikovanja dalje pravi:
"Spustitev kapitana Wuchinicha s padalom v od so-
vražnika zasedeno ozemlje, njegova iniciativa in
odločno vedenje vzlic veliki nevarnosti skozi daljšo
dobo, ter njegova uspešna završitev skrajno opasne
in težavne misije, je najsijajnejši vzor tradicije obo-
roženih sil Zedinjenih držav."

Sovjetski listi slavijo zaključke Velike trojice

MOSKVA, 14. feb.—Sovjetski
časopisi praznujejo zaključke
Krimske konference in vtis v
Moskvi je, da so vsi trije držav-
niki, Roosevelt, Churchill in Sta-
lin jako zadovoljni s sprejetimi
zaključki.

"Pravda," uradni organ ko-
munistične stranke, piše, da je
konferenca dokazala, da "alijan-
ca treh velikih sil ne poseda sa-
mo zgodovinskega 'včera' in
zmagoslavnega 'danes,' temveč
tudi velik 'jutri'."

Vladni list "Izvestja" je po-
zdravil konferenco kot "največ-
ji politični dogodek sodobnosti—
dogodek, ki bo zapisan v zgodo-
vini kot nov vzgled v sodelova-
nju dosežene rešitve zapletenih
vprašanj v interesu miru in de-
mokracije."

Lausche nasproten penziji za sodnike

Governor Lausche je nastopil
proti upeljavi sistema starostne
pokojnine za upokojene sodnike.
Glasom tozadavne predloge bi
postali sodniki po 12 letih služ-
be upravičeni do pokojnine, zna-
šajoč eno četrtino njihove plače,
ako so stari 60 let in stopijo v
pokoje. Lausche je izjavil, da bi
bila predlagana pokojnina pre-
veliko breme za javno blagajno.

Naciji pozivljajo Nemce na boj proti krimski izjavi

LONDON, 14. feb.—Nacijski
voditelji so danes pozvali nem-
ški narod, da "gre v boj do zad-
njega diha proti v Jati sprejeti
Magni Karti za uboštvo in mize-
rijo Evrope."

Neki predstavnik nemškega
zunanjega ministrstva je izjavil:
"Milijone nas bo vodilo gerilsko
vojsko. Predno bo umrl, bo vsak
Nemec poskusil vzeti s seboj v
grob pet ali deset sovražnikov."

Potem je dostavil, da je izja-
va, katero je podala Velika tro-
jica na konferenci v Jalti, "iz-
borna, ker pomaga nemškim vo-
diteljem vzdržati in ojačiti vo-
jno moralo."

Nemška propaganda popolno-
ma ignorira tisti del Krimske iz-
jave, v kateri je rečeno, da za-
vezniške sile ne nameravajo uni-
čiti nemškega ljudstva in jim je
prožila upanje za dostojno živ-
ljenje, temveč skuša prepričati
Nemce, da jih čaka ista usoda
kot nacije.

DONALD NELSON SE OŽENIL Z LEPTICO

WASHINGTON, 14. feb.—No-
coj se je tukaj oženil Donald B.
Nelson, bivši zvezni direktor
vojne produkcije, ki je 56 let
star, z Margaret Coulbourne, ki
je stara samo 26 let in je bila
svoj čas na kolegiju, v katerega
je pohajala, izvoljena kot "kra-
ljica lepotic." Nelson je sedaj
posebni zastopnik predsednika
Roosevelta za mednarodne go-
spodarske zadeve.

Roosevelt se izognil napakam preds. Wilsona

WASHINGTON, 14. fe-
bruarja.—Tu obstoji vtis,
da je predsednik Roosevelt
z imenovanjem treh republi-
kancev, ki bodo skupno s
petimi demokrati zastopa-
li Zed. države na konferen-
ci Združenih narodov, ka-
tera se snide 25. aprila v
San Francisco, izognil ve-
liki napaki, katero je sto-
ril predsednik Wilson, ki
leta 1919 ni vzel nobenega
zastopnika opozicije na mi-
rovno konferenco v Pariz.

Trije imenovani republi-
kanci so: senator Arthur
Vanderberg iz Michigana,
kongresnik Charles Eaton
iz Jersey City, in bivši go-
verner Minnesota, komaj
37-letni Harold E. Stassen,
ki sedaj služi kot častnik
v mornarici. Demokratiški
zastopniki pa so: državni
tajnik Stettinius, senator
Connally, bivši državni taj-
nik Hull, direktorica Bar-
bard kolegija Virginia Gil-
dersleeve in kongres-
nik Bloom iz New Yorka.

Kratke vesti

AMERIŠKA DVOJICA V
PREISKAVI V FRANCIJI
WASHINGTON, 14. feb.—
Ameriški državni departelj je
dal francoski vladi dovoljenje,
da preišče aktivnosti neke "jako
znamenite ameriške dvojice" v
Franciji, ki je osumljena kola-
boracije z nacija. Imena priza-
dete dvojice se ni dalo v javnost.

RABA SLADA ZA PIVO JE ZNAJNO ZNIZANA

WASHINGTON.—Vladna
živilska administracija je na-
znanila, da bodo pivovarne med
1. marcom in 31. avgustom do-
bile 12 procentov manj slada
(malta) kot pa so ga prejele
pred letom dni, ker se potrebu-
je več slada za industrijski al-
kohol in umetni kavčuk in dru-
ge vojne svrhe.

HINDENBURG BAJE NI BIL ZA HITLERJA

SPA, Belgija.—Tu se poro-
ča, da je neki odličen Nemec,
ki se nahaja v izgnanstvu, od-
kril, da Hindenburg v svoji o-
poroki ni izrazil želje, da Hit-
ler postane njegov naslednik,
in da so ta vtiis naciji ustvarili
s tem, da so zatrli del Hinden-
burgove oporoke, v katerem se
je izrazil za povratek monar-
hije v Nemčiji. Edina dva dru-
ga Nemca, katerima je to zna-
no, pravi poročilo, sta Franz
von Papen in Otto Meissner,
šef predsedniškega kancelar-
stva, ki se oba nahajata v
Nemčiji.

TO POLETJE UTEGNE BITI ZELO MALO MESA

WASHINGTON.—Vladni in
živilski krogi prerokujejo, da
utegne meso to poletje za prak-
tične svrhe izginiti s trga za ci-
vilno uporabo, ker se je določilo
večje količine mesa za vojne na-
mene kot kdaj poprej. Toda en-
krat v jeseni se bo zaloga mesa
za civiliste v vsakem slučaju zo-
pet povečala.

BITKA GLEDE BRANDYJA BO ŠLA PRED SODNJO

COLUMBUS, O.—Bivša dr-
žavna administracija je naročila
lani v aprilu celih 55.000 zabo-
jev "Victoria" brandyja, od ka-
tere je država do sedaj spre-
jela 48.277 zabojev. Sedaj je go-
verner Lausche odločil, da se
ostalih 6.223 zabojev ne bo spre-
jelo, ker pošiljate niso prihaj-
ale v smislu pogodbe, poleg te-
ga pa, da je cena previsoka. Zad-
njo besedo bo imela sodnija.

8,000 zavezniških letal siplje smrt na Nemčijo

Novi grobovi

FRANK KAPEL
Kot smo včeraj poročali, je
po dolgi in mučni bolezni pre-
minil v St. Luke's bolnišnici,
splošno poznani Frank Kapel,
p. d. Stancar, star 53 let. Sta-
noval je na Chardon Rd., Wick-
liffe, O. Doma je bil iz vasi
Kal, fara Košana pri St. Petru
na Krasu, kjer zapuša dva bra-
ta: Johna in Antona, sestro Ro-
zalijo in več sorodnikov. Tukaj
je bival 35 let in je bil član dru-
štva Mir, št. 142 SNPJ; društva
Kras, št. 8 SDZ; podružnice št.
3 SMZ. Tukaj zapuša žalujočo
soprogo Mary, rojeno Delost, do-
ma iz Knežaka pri St. Petru na
Krasu, tri otroke: Cpl. Franka,
v Camp Blanding; Elsie, in Pvt.
Milana, v Fort McClelland,
Ala., dve sestri: Mary Urbančič
in Frances Kapel, obe v De-
troitu, Mich., ter veliko sorodni-
kov. Pogreb se bo vršil v so-
boto ob 9:15 uri zjutraj iz Josip
žele in sinovi pogrebne zavo-
da, 458 E. 152 St., ter ob 10. uri
v cerkev Marije Vnebovzete in
nato na Calvarijo pokopališče.

MARY POZELNIK

Danes zjutraj je v Polyclinic
bolnišnici umrla Mary Pozelnik,
rojena Perko, stanujoča na 6603
Schaeffer Ave. Pogreb oskrbuje
želeto pogrebni zavod. Po-
drobnosti bomo poročali jutri.

PETER CHEICH

V Mestni bolnišnici, kjer se je
nahajal zadnja tri leta, je danes
zjutraj umrl Peter Cheich, stu-
nujoč na 9711 Parmalee Ave.
Star je bil 67 let ter je bil vdo-
vec 26 let. Žena Martha mu je
umrla leta 1919. Doma je bil iz
Hrvatskega. Bil je član društva
Žumberaška Sloga, št. 21 HBZ.
Zapuša dva sinova, Petra in
Pvt. Nicka, v Camp Patrick
Henry, v Newport News, Va.,
in hčer Mrs. Martho Wear-
don. Pogreb se bo vršil v soboto
ob 9. uri zjutraj iz pogrebne
zavoda A. Grdina in sinovi, 1053
E. 62 St., v grško katoliško cer-
kev sv. Nikola.

Rusija dobi orožje še naprej, ako bo šla v boj proti Japoncem

WASHINGTON.—V spora-
zumu, ki je bil sestavljen za
podaljšanje "lend-lease" pomo-
či Rusiji, se nahaja točka, ki
določa, da se bo po koncu voj-
ne v Evropi še nadalje zakla-
dalo Rusijo z orožjem, pod po-
gojem, da bo stopila v vojno
proti Japoncem. Pričakuje se,
da bo Rusija sporazum v krat-
kem podpisala.

Omenjena točka je slična o-
nim, ki se nahajajo v vseh spo-
razumih za lend-lease dajatve
tujim državam, ter daje pred-
sedniku oblast, da z dajatvami
nadaljuje ali pa jih ukine. Ko
je predsednik Roosevelt odpoto-
val na konferenco velike troji-
ce, je pričakoval, da bo od mar-
šala Stalina zvedel kaj defini-
tivnega glede njegovih načrtov
za boj proti Japoncem. Japonci
so očitno istega mnenja.

Glasom tokijske oddaje je
neki japonski list te dni ob-
javil svarilo, da mora biti Ja-
panska pripravljena "na vsako
situacijo, ki utegne nastati."

Zračna vojska je udarila 10 mest in frontno linijo; Dresden se nahaja v plamenih

BULETIN

LONDON, četrtek, 15. feb.—Snoči je bilo nad
Nemčijo več kot 1.300 britskih bombardnikov, ki so bom-
bardirali industrijsko mesto Chemnitz v podporo pro-
dirajoči Rdeči vojski in iznova udarili Berlin in ra-
finerije umetnega olja v Rositzu.

Chemnitz leži 35 milj južozapadno od Dresdena,
proti kateremu prodira ruska vojska maršala Koneva.

PARIZ, 14. feb.—Danes je skoro 8.000 zavezniških le-
tal bombardiralo nemške instalacije od Siegfriedove linije
pa do ruske fronte, medtem ko so britske in kanadske sile
prodirale proti industrijskemu okrožju Ruhr in prihajale
polagoma na bok Siegfriedove linije in renske planjave.

Uničujoč ogenj letal in artilerije

Vreme to pot ni bilo naklonje-
no Nemcem. Bil je lep sončen
dan in zavezniške čete na zemlji,
utrjene in blatne od silnega na-
pora, ki so ga prestali tekom mi-
nulega tedna, so pozdravljale, ko
so vali bombardnikov in bojnih le-
tal drug za drugim udarjali na-
cijske postojanke, medtem ko je
sijajno dirigirana artilerije po-
šiljala tone jekla v sovražnikove
vrste.

Pod strahovitim ognjem zrač-
nega in topniškega bombardira-
nja se je odpor nemške pehote
in oklopnih sil sesul, in nocoj so
se Nemci očitno umikali nazaj
na pripravljene postojanke.

Zavezniški bombardniki nad nemškimi mesti

Zračna sila 8.000 zavezniških
letal, med katerimi je bilo nad
3.000 težkih bombardnikov, je no-
sila uničenje širom Nemčije in
bombardirala najmanj 10 nem-
ških mest. Zadalja je silen udar-
ec Dresdenu na Saksonskem,
proti kateremu prodirajo od
vzhoda Rusi. Veliko mesto je

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Moon Run, Pa.—Pri delu v
med njimi delovodja, toda
premogorovu se je poškodoval
Blaž Arch. Utrgaia se je plast
kamenja in mu zlomila nogo
pod kolonom. Zdravi se v bol-
nišnici. V istem rovu se je po-
škodoval tudi Jernej Korez, ki
se zdravi doma.

Detroit.—John Kos, se je
vrnil iz bolnišnice in se zdaj
zdravi doma.—T/Sgt. Ray
Travnik je prišel iz Mississippi
na 15-dnevni dopust, po do-
pustu pa bo poslan čez morje.
—Laurencia Zimec, bolni-
čarka v Osteopathic Hospitalu,
se je pridružila vojaškim bol-
ničarkam in je odpotovala v
Camp Mc Coy, Wis.—Žena
Edwarda Padarja, kateri se na-
haja v nemškem ujetništvu, je
bila obveščena od vojne oblasti,
da bo prejela bronasto meda-
ljo za hrabrost moža, ki se je
boril na zapadni fronti.—Bro-
nasto medaljo za hrabrost je
dobil tudi Lt. John Krainz, sin
Katie Krainz, ki služi pri pa-
daljših četah in se zdaj bori na
Filipinih.

Baggaley, Pa.—Pri eksplo-
ziji v tovarni Vulcan Mold &
Iron Co. je bil težko poškodo-
van Frank Zabkar, ki se naha-
ja v bolnišnici v Latrobu. V
tisti eksploziji so bili poškodo-
vani tudi trije drugi delavci,

Svarilo glede elektrike

Zvezne oblasti so posvarile
24 gledališč, restavracij in dru-
gih trgovskih lokalov v Clevel-
andu, da ako ne bodo prakti-
cirale delne zatemnitve, ki je
stopila v veljavo 1. februarja
za oglaševalne razsvetljave, jim
bo ukinjena vsa električna služ-
ba. Vsi prizadeti so dobili tri
dni časa, da se pokorijo vladni
odredbi.

Podpiramo borbo Amerike za demo-
kracijo in svobodo sveta z nakupom
vojnih bondev in vojno-varčevalnih
člankov

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
 6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays
 SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROČNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
 (Po raznašalcu v Cleveland in po pošti izven mesta):

For One Year — (Za celo leto)	\$8.50
For Half Year — (Za pol leta)	3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece)	2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
 (Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year — (Za celo leto)	\$7.50
For Half Year — (Za pol leta)	4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece)	2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
 (Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year — (Za celo leto)	\$8.00
For Half Year — (Za pol leta)	4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

Louis Adamič:

ZAKAJ JE TITO MORAL ZMAGATI

III.

V Združenih državah ji je načeljeval (bivši) jugoslovanski poslanik Konstantin Fotić, ki je bil nekaj časa precej učinkovit; med 1942-43 je dvakrat odpotoval v London, v prvi vrsti radi pogovorov z Milanom Gavrilovićem. Imel je oblast nad organizacijo srbske pravoslavne cerkve v Združenih državah (razen nekaterih svečnikov, ki podpirajo partizane) in največjo ameriško srbsko podporno organizacijo, rabivši skupna sredstva za svoje politične namene, vedno povezane z nakano v Londonu, da siravno mogoče nobeden srbskih Amerikancev, ki so pomagali, se tega ni zavedal.

S pomočjo "četnice" Ruth Mitchell so Fotić in njegovi agenti ustanovili in vzdrževali posebno politično skupino, Srbsko narodno odbrano, ki ima podružnice v nekaterih ameriških in kanadskih mestih.

Potom nekaterih svojih važnih nejugoslovanskih ameriških prijateljev — med temi zlasti William M. Chadbourne, dobroznani newyorški korporacijski odvetnik, in Hamilton Fish Armstrong, urednik revije Foreign Affairs — je Fotić obvladoval neko ustanovo po imenu American Friends of Yugoslavia, ki je imela podružnice širom Združenih držav.

Fotiću se je posrečilo prepričati starega škofa Williama T. Manninga, kateri mu je pomagal širiti propagando. Imel je prijatelje med kongresniki Hearst-McCormick-Coughlinove struje, vključivši tri člane Diesovega komiteja, ki so v kongresu čitali govore, spisane v jugoslovanskem poslaništvu, v katerih so svoje kritike denuncirali za komuniste in Stalinove agente. Imel je tudi prijatelje v državnem departmentu in med oficirji glavnega štaba.

Kot poslanik je Fotić užival kooperacijo tudi nekaterih ameriških žurnalistov; med njimi sta Constantine Brown in Helen Lombard, *Washington Star*; Ray Brock, *New York Times*, odkoder je leta 1943 prestopil k Hearstu; Spencer Irwin, *Cleveland Plain Dealer*; William Philip Simms, *Scripps-Howardov* urednik za zunanje zadeve; Andre Visson, sedaj pri *Reader's Digest*; Benjamin De Caseres, *Hearstov* člankar; William Henry Chamberlin — kakor tudi od urednikov in izdajateljev *Chicago Tribune*, *New York Daily News*, *American Mercury*, *New Leader*, *Human Events*, *Cosmopolitan*, *Newsweek* ter vseh Hearstovih listov. Seveda, večini teh pisateljev, urednikov in izdajateljev, morda vsem, se še sanjalo ni, da so služili londonski nakani. Njihovi politični nazori in stališča, v prvi vrsti konservativni ali reakcionarni ter anti-sovjetski, so enostavno bili taki, da so se lahko srečali z Fotićem na skupnih tleh in so lahko z navdušenjem služili Fotićevim interesom, brez da bi se bolj poglobili v zadevo. In tudi ne dvomim, da Fotić sam s svojega vidika ni imel težave razumeti svojih namenov za drugačne kot patriotične in poštene.

Za načrtom je bila tudi komplicirana propagandna organizacija in politični agenti v Kairu, kjer je mnogo važnih britanskih vojaških in mornariških oficirjev (in tudi nekoliko ameriških) simpatiziralo z njim; ravnotako v nekaterih južno ameriških državah ter v Italiji, Turčiji (Ankara), in seveda v Jugoslaviji.

V Bariju, Italija, jeseni 1943, so ameriški oficirji, ki so pomagali Titovim partizanom, morali pustiti svoje revolverje v neposredni bližini tudi med obedom, da so bili varni pred Mihajlovičevimi agenti, ki so jih nazivali "ameriške gangsterje." Podrobnosti o tem lahko čitate v knjigi *Guns for Tito*, ki jo je spisal ameriški major Louis Huot.

Agenti tega načrta tudi niso bili tuji v uradu UNRRA v Londonu. Spomladi in poleti 1944 je prišel velik pritisk na glavni stan UNRRA v Washingtonu, da bi bil imenovan za načelnika mednarodne komisije za relief v Jugoslaviji eden izmed predlaganih Britancev. Tedanje moje informacije so bile, da bi Rebecca West postala ravnateljica publicitete in javnih odnošajev, če bi bil Anglež ime-

novan za to važno pozicijo. (Nad življenjem in smrtjo sto tisočev Jugoslovancev bi imel oblast, katero bi izvajal potom delitve ali zadržanja religijnih potrebščin.)

"Fotićev" oficial državnega departmanta in "Fotićev" oficir ameriškega vojaškega glavnega štaba se nahajata v Jugoslaviji, ko to pišem, najbrž z namenom pomagati Mihajloviču. Ta oficir, star podpiratelj bivšega jugoslovanskega poslanika, je del majhne klike v Pentagonu (poslopje v Washingtonu), katera je lansko leto odvedla polkovnika Živana Knezeviča, bivšega Fotićevega vojaškega atašeja, iz Washingtona v Italijo in Jugoslavijo. Njegova misija je bila "boriti se proti Titu do smrti." Toda misija se ni posrečila in povrnil se je nazaj v Washington, kjer se njegovih pivskih večerink prav dobro udeležujejo ameriški oficirji, ki imajo visoke službe in najzaupnejša mesta v vojnem departmentu.

Nekateri mešetarji v Londonu in njihovi agenti po drugih krajih niso opustili načrta niti potem, ko so igro že izgubili, ko sta Churchill in urad za zunanje zadeve si že umila svoje roke; še sedaj niso odnehali, zlasti nekateri onih na jugoslovanski strani projekta. Zanašajo se na eventuelno neslogo med zavezniki in zdi se, da ne dvomijo, da bodo koncem konca Angleži potlačili partizansko gibanje. Podprli so najnovejšo neuspešno, negativno stališče kralja Petra napram sodelovanju med Šubašičevo ubežno in Titovo provizorično vlado v Jugoslaviji.

Vse te zadeve — povezane tudi z današnjimi dogodki v Grčiji, pomagajo človeku umevati sedanjo napetost med uradno Britanijo in Titom, kakor poroča dnevno časopisje; zakaj se Tito brani angleške vojske v Jugoslaviji; zakaj so Jugoslavlani splošno zelo nezaupni napram angleško-amerikanskim načrtom za religiozno akcijo; zakaj je Tito zaključil, da ne more dovoliti UNRRA vstopa v deželo pod pogoji, ki so bili formulirani spomladi 1944 v Londonu; zakaj jugoslovanski partizanski oficirji odklanjajo od britskih oficirjev ponujane cigarete, dasiravno si poželi kadenja; zakaj se je Tito, ko je bil povabljen zadnje poletje na kosilo v angleški glavni stan v Italiji, odzval v spremstvu dveh partizanskih stražnikov z ročnimi strojnimi, katera sta mu stala za hrbtno ves čas med obedom.

V vsem tem imamo križano ilustracijo mednarodne spletkarije, proti kateri se mora jugoslovanski narod boriti poleg svoje borbe proti osišču. In če bo Balkanu sploh kedaj dana priložnost in bo Jugoslavija osvobodjena v pravem pomenu besede, zakaj je Tito moral zmagati — enostavno moral.

S tem pa ne mislim namigovati, da bo v Jugoslaviji zunanji kapital prepovedan od nove vlade, ki se sedaj oblikuje. Mislim, da ne bo. Toda vstopa v deželo ne bo imel pod svojimi pogoji, pač pa pod jugoslovanskimi. Verujem tudi, da bo položaj enak v marsikateri drugi industrialno nerazviti državi. Kajti zdi se mi, da se po svetu pojavljajo spremembe, ki ne bodo več dopuščale imperializma starega kova.

Nekoč, že celo stoletja, so financirji velesilnih držav pričenjali razne naprave v nazadnjaških deželah le v služaju, da je tam vladala politična korupcija in generali, med katerimi so financirji ali pa zunanji uradi njihove dežele imeli kontrolo in jih obvladovali za namene, ki so pomenili iztisniti iz investicije kolikor največ mogoče dobička in obenem služiti splošni imperialistični igri svoje domovine. Včasih je bilo treba narodne voditelje (Radića v Jugoslaviji, Stambuliskija v Bolgariji) umoriti v name-nu, da ostane nazadnjaška dežela odprta za izkoriščanje. Financa in politika sta korakali roka v roki. Danes pa postajajo te staromodne metode čedalje težje in za izvajanje skoro nemogoče. Narodni voditelji so danes borci z armadami in telesnimi stražniki ter s programi, kojih cilj je iz-vleči narod in ljudsko lastnino nerazvitih dežel iz pesti takih kombinacij, kakor je Andrews-Gavrilovičeva, in raz-viti ekonomske naprave s pomočjo zunanjih tehnikov in vla-gateljev, kateri si ne bodo lastili oblasti nad vlado, tem-več bodo morali služiti za pogojeno ceno in le za omejeno dobo, kar bo vsestransko pravično.

WRFASD skozi jugoslovanski Rdeči križ.

Za religiozni odbor Progressivnih Slovencev,

Josie Meznaršič.

Odlikovanje

Pajdaši v obsegu cleveland-skega trobila, se zelo zgražajo, nad odlikovanjem g. Kristana, z redom narodnega ujedinjenja, od Jugoslovanske osvobodilne vlade. Ti zavistneži so zelo nevoščljivi. Povprašujejo kako, da ne dobe odlikovanje Adamič in drugi.

Kar potolažite se, še vsi pridejo na vrsto: Seveda prvi je bil Kristan, ker je najstarejši, in od mladih let v boju za izboljšanje človeške družbe. Drugi pridejo na vrsto po zaslugi.

Tudi vi, kvizlingi, boste prejeli odlikovanje po zaslugi. Ako želite vedeti kako odlikovanje vas čaka, vzemite v roke letošnji Družinski koledar in čitajte Katke Zupančičeve sodbo — Izdajalcem! In dobili boste za-dostojen.

G. Kristanu prav iskrene čestitke k odlikovanju, katerega je po vsej pravici zaslužil. Upam, da ni zadnje.

Smrt fašizmu! Svoboda narodu!

Felix Strumbej.

Prireditve v korist rojakom v domovini

To je že druga plesna prireditve družtev S.D.Z. v tej okoličnici, katere čisti preostanek je namenjen v korist pomoči naši stari domovini Sloveniji. Prvo tako prireditve v tem letu je imelo tukajšnje društvo št. 27 S.D.Z. in da ne zaostanemo tudi me ženske, ki smo organizirane pri društvu Zdržene Slovenke št. 23 S.D.Z., smo se tako tudi odločile, da doprinesemo svoj delež kot zavredne Slovenke pri temu humanitarnemu delu. Ker iz blagajne ne moremo v toliko prispevati, da bi kaj več odpomoglo, bo torej podana ta plesna veselica, katera se bo vršila v soboto večer, dne 17. februarja v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Pričetek ob 7:30 uri zvečer. Za ples bo igrala dobro poznana in popularna godba Vadal's. Cena k plesu je določena na 60c.

Torej, kot sem že rekla, je namenjen čisti preostanek v blag namen našim preko oceana. Zavedamo se tudi me svoje narodne dolžnosti, zato prosimo posebno članice našega društva, da se te plesne veselice vse, brez izjeme gotovo udeležite, oproščene so le članice na bolniški listi. In ne le članice našega društva, tudi članstvo ostalih društev S.D.Z. kot vse cenjeno občinstvo je naj-vljudneje vabljeno, da se nam tega dne pridruži. Pri tem bi želele videti tudi med nami naš cenjeni glavni odbor, da tudi oni pokažejo dobro voljo do društva in naroda, za katerega se ta priredba vrši.

Ni moj namen tukaj na dolgo in široko opisovati trpljenje, katero ga je in ga še prenaša ta naš mali narod. Vsi se ga zavedamo, ter je naša narodna dolžnost, da poskušamo mi tu v Ameriki, priskočiti mu na pomoč. Potrebe so velike, naša domovina je opustošena, požgana, uničeno je vse, veliko tisočev žrtev je prizadejal kruti sovražnik. Kot izgleda, tega trpljenje ne bo še kmalu konec. Upajmo pa vsi, da ni več daleč čas, ko jim zasije zarja svobode, da bodo ti, kateri so ostali, imeli priliko se kmalu vrniti v svobodno, čeprav opustošeno domovino.

Torej ponovno v imenu društva in v imenu potrebnih vas

vse ponovno vabim, vdeležite se te plesne priredbe v soboto, dne 17. februarja v Slovenski delavski dvorani na Waterloo Rd. Razume se, da bomo servirale tudi prigrizek, kot za želje bomo skrbeli, da ne bodo trpeli.

Torej na svidenje v soboto! S sestrskim pozdravom za dr. št. 23 S.D.Z.

M. Durn, tajnica.

"Jadran" priredi plesno veselico

Cleveland - Collinwood, Ohio. — V nedeljo, dne 18. februarja bo priredilo pevsko društvo "Jadran" ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Pričetek ob 8. uri zvečer. Godba bo zelo dobra, namreč poznana Johnny Vadal godba. Prijazno vas vabimo ob blizu in daleč, posetite to veselico in v prijateljski družbi pozabite za par uric na težkoče današnjih dni. Vstopnice se dobe pri vho-du ter so po 60c. Za lačne in žejne bomo pa že "Jadrančanje" preskrbeli. Tako naj vaša pot vodi v nedeljo k Jadrančanom.

Da bo Jadran priredil to veselico je vzrok ta, da ima 20 dobrih pevcev v ameriški armadi, malo jih je doma in še ti delajo ali ponoči ali kar sedem dni v tednu, da jim je nemogoče posecati vaj. Zbor se je že vso sezono trudil s vajami za vzporeditev operete "Smučarji", ki vsebuje krasne napeve.

Joe Prime je tudi še nekaj pesmi dodal in skupno z odborom se dosti trudil, da bi bila prireditve mogoča. Še celo izven zbora se je iskalo pevce za vloge, in posrečilo se jih je vse oddati, a žal, da so glavne vloge nazaj dobili, ker pevci, dasiravno so osebe, ki bi res rade sodelovale pri priredbi, delajo ponoči.

Preteklo sredo smo imeli sejo, kjer smo za tisti večer prikinili z vajami. Trudili smo se, da bi našli kaj bi se dalo napraviti, nakar smo sklenili, da priredimo veselico. Na tej seji je bilo lepo presenečenje, kajti pristopilo je šest novih pevk in en pevec. Tudi ostalim ljubiteljem petja se Jadran priporoča za vstop. Vaje imamo vsako sredo večer. Morda bo kdo rekel, kako pa naj pojem v tako žalostnih časih? A jaz mu pa porečem, kot mi bo priznal vsak pevec, "da ni na svetu boljšega zdravila kot pesem, da nam dušo oživi in sree razveseli."

Jadran bo letos obhajal 25. letnico obstoja. Zelo lepo bi bilo ko bi se vsi nekdanji pevci Jadrana zbrali skupaj in postavili na oder lep koncert v spomin tega srebrnega jubileja.

Za sedaj naj to zadostuje in še enkrat vabim vse Slovence in Slovence iz vsega Clevelanda in okolice, da pridete na ples v nedeljo, 18. februarja v Slovenski delavski dom na Waterloo Rd. — Na svidenje!

Frances Wolf, članica.

Podružnica št. 106 SANS

Euclid, Ohio. — Januarsko poročilo naše podružnice je zopet zelo ugodno, kar je znak, da je klic za nujno pomoč našim nesrečnim rojakom v stari domovini, našel tope odmev med Euclidčani.

Med nabiralci so se to pot odlikovali sledeči: Mary Segulin, Louis Znidaršič (ponovno) in Frank Tegel. Darovali so sledeči:

Pola Mary Segulin: — Društvo št. 158 SNPJ \$50.00; John Kantz \$25.00; John Ivančič \$10.00; Rose Kantz \$3.00. — Po \$2.00: Agnes Kantz, Agnes Utankar in Josephine Sitter. — Po \$1.00: Frank Česen, Frank

Žagar, Louis Haffner, John Smrtnik, Mrs. Matko, Ang. Pezdur, Albina Vesel, Ang. dam in Martin Vogrin. — Po 90c John Ludvik. — Po 50c Joseph Oker. — Skupaj \$104.00.

Pola Louis Znidaršič: — \$10.00 Thos. Krašovec. — \$5.00: Dr. Lloyd Hollander, Dr. Max Lesy, Joe Hoyer, Anton Novak, Frank Durn, John Korošec, Martin Kozar, Mrs. John Sešek. — Po \$2.00: John Stroja, Jos. Rasberger, Rotar, Louis Haffner, Matko, Anton Pushnar, Rotar, Math Kernz in nepoznan. — Po \$1.00: John Kozar, Anton Rotar in Anton Tegel. — Skupaj \$74.00.

Pola Frank Tegel: — Društvo št. 450 SNPJ \$12.50. — Po \$5.00: Fr. in Mary Bugar. — Po \$2.00: Frank Podborščak, Frank Tegel in Math Klemenčič. — Skupaj \$23.50.

Dalje so darovali: — Po \$25.00 Pevski zbor "Jančki" in Rudolph Lisch (odbornik SNPJ). — Po \$10.00 John Ušeničnik. — Po \$5.00 Jennie Hrvatina. — Po \$4.00 Frank Levar. — Po \$4.00: Eberwein. — Po \$2.00: Martin, Marion Bachel, Zele, John Smrtnik in A. Skerl. — Po \$3.00 Math la. — Skupaj \$102.00.

Skupna vsota za mesec januar je torej \$303.90. Vsem darovalcem kot tudi vsem nabiralcem. Narod nam ostal hvaležen.

Iz stare domovine prihaja obupna poročila — na primer v nekaterih krajih Bosne. Like lahko človek potuje dni, brez da bi srečal kako živo bitje ali žival. Danes vsa trava, kjer so nekoč rasli valcevi Jugoslavije, jih je sredi 2,000,000 padlo v borbi, bilo poklanih, ali umrlo v koncentracijskih zaporih, od katerih lakote in pomanjkanja je to je sorazmerno najvišja guba življenj, kar jih je imel kateri drugi narod v tej vojni. Narodne osvobodilne oblasti lastijo samo med partizani 200,000 padlih borcev, se, da bo to zimo polovica jugoslovanskih grebivalcev. Celov v Beogradu se vidi kakrat marsikatero. Vojaka brez obuvalec ali suknje v vremenu, ko kade plomer pod ničlo. Ob cestah se napol nage kmetje skrivajo v grmovje, če se kaže kak tujev. Poškodovane zavezništvo padalo je Jugoslovce mesto zlata v Jugosloviji — ljudje bi dali kar prejejo v zameno za majhen čati sree vsem, ki še čutijo jugoslovansko. Pomagajmo tem vensko. Pomagajmo tem makom toliko časa, da se deloma odpomorejo iz te rarije. Držimo se pregovorov: Kdor hitro da, dvakrat da.

Frank Česen, tajnik.

DAROVİ MESTO VENC

Mrs. Amalia Terbižan je darovala podružnici št. 32 SANS za takojšnjo pomoč sto venca za Katherine Mila. Namesto venca za pokop vojaka Frank J. Benigar darovala Frank Požar in John halich, iz Nicholas Ave. po \$5 pri podružnici SANS.

WHERE THE FUEL GOES

AN ARMY TRANSPORT burns 33,000 gallons of fuel a day.

LEPI STRIČEK

BEL-AMI

Francoski spisal — GUY DE MAUPASSANT

Prevel — OTON ŽUPANČIČ

(Nadaljevanje)

Ustavil se je pred Madeleno: "In, če ti je prav, draga moja, pojdem sam nazaj k notarju Lamaneurju, da mu razložim stvar in ga povprašam za svet. Povem mu svoje pomisleke in pristavim, da sva se domenila za delitev, zavoljo lepšega, da ne bo mogel nihče jezicati. Od tistega trenutka, ko sprejemem polovico dedščine, je jasno kakor beli rogati se. To se pravi na vsa usta povedati: 'Moja žena sprejme zato, ker sprejemem jaz, njen mož, ki imam soditi o tem, kaj sme storiti žena, ne da bi se postavila v slabo luč.'"

Madelena je zamrmrala edino: "Kakor te je volja."

Začel je goščati besedičiti: "Da, če deliva na pol in pol, potem je to na dlani. Podedovala sva za prijateljem, ki ni hotel delati razločka med nama, ki ni hotel nobenega odlikovati, ki ni hotel reči: 'Temu ali onemu dajem prednost, kakor v življenju.' Ženo je imel rajši, že res, ampak s tem, da je zapustil svoje imetje in njemu in ji, je hotel pač jasno pokazati, da je bilo to njegovo nagnjenje čisto platonično. Tega on ni preudaril, ni mislil na posledice. Kakor si poprej čisto prav pripomnila, je nosil tebi vsak teden cvetic, in tebi je hotel zapustiti nazadnje spomin, le da se pri tem ni vprašal..."

Nekoliko jezna mu je segla v besedo: "Dobro. Saj razumem. Kaj ti je treba tolikega razkladanja. Pojdi takoj k notarju." Zadel je in je za jejcljal: "Prav imaš, pojdem."

Vzel je klobuk, potem pa, zadnji trenutek:

"Težko te z nečakom pa urejena s 50 tisoč franki, ali ne?"

Odgovorila je ponosno: "Ne. Daj mi stotisoč frankov, ki jih zahteva. In vzemi jih od mojega dela, ako hočeš."

Nenadoma ga je postalo sram, in odgovoril je: "O, kaj pa še! Delila bova. Če mu da vsak 50 tisoč frankov, nama ostane še milijon."

Potem je pristavil: "Torej, na pridenje, Madica, pa kmalu."

In šel je razlagat notarju na črt, ki je trdil, da si ga je izmislila njegova žena.

Drugi dan so podpisali daritev med živimi za 50 tisoč frankov, ki jih prepusti Madelena Du Royu, svojemu možu.

Ko sta stopila iz pisarne, je predlagal Georges, ker je bilo lepo vreme, da bi stopila peš do bulvarjev. Bil je ljubezniv, obziren in pozoren, ves nežen. Smejäl se je, vse ga je veselilo, dočim je bila ona zamišljena in nekam resna.

Bil je precej hladen jesenski dan. Ljudje so hodili hitro, kakor da se jim mudi. Du Roy je peljal svojo ženo pred prodajalnico, kjer je že tolikokrat gledal zaželeni kronometer.

"Ali hočeš, da ti podarim kako dragotino?" je dejal.

"Kakor ti drago."

Stopila sta v štacuno. Vprašal je:

"Kaj imaš rajša, ovratno verižico, zapestnico ali uhane?"

Pogled na zlatnino in drago kamenje ji je prepodil nje samovoljno hladnoto, in z žarečim in radovednim očesom je pregledovala steklene predale, polne dragotin.

In hipoma jo je prišla želja: "Tista-le zapestnica, kako prelepa!"

Bila je verižica čudne oblike, vsak člen je imel drugačen kamen.

Georges je vprašal: "Koliko stane ta zapestnica?"

Dragotinar je odgovoril: "Tritisoč frankov, gospod."

"Ako mi jo daste za 2,500 frankov, pa narediva kupčijo."

Možak se je obotavljal, potem je odgovoril: "Ne, gospod, ne mogoče."

Du Roy je govoril: "Poglejte, zraven še ta-le kronometer za 1,500 frankov, to je 4,000, ki vam jih plačam takoj. Velja? Če nečete, grem pa drugam."

Dragotinarja je zmešalo, in naposled se je udal.

"Dobro, pa naj bo, gospod."

Žurnalista je dal svoj naslov in je pristavil: "Na kronometer dajte vgrebsti moje začetnice G. R. C., črke naj se prepletajo pod baronsko krono."

Madelena je osupnila in se je

Eksra

Red Points

Pridite in dobite jih

2 rdeči točki za vsak funt porabljenosti masti, ki jo prinesete k mesarju.

HRANITE MASTI — ZA VOJNA ZDRAVILA

začela smehljati. In ko sta odhajala, ga je prišla nekam nežno za lakat. Zdel se ji je zares spreten in odločen mož. Sedaj, ko ima denar, bi se mu prilegel še žlahten naslov, to je čisto v redu.

Trgovec se jima je poklonil: "Zanesite se, gospod baron, v petek bo napravljen."

Prišla sta mimo Vaudevilla. Tam so igrali novo igro.

"Ako hočeš," je dejal, "pojdeva nocoj v gledališče; poizkusiva, morda dobiva ložo."

Dobila sta jo in sta jo vzela. Menil je: "Kaj, če bi večerjala v gostilni?"

"O, da, rada."

Bil je srečen, kakor cesar, in preudarjal je, kaj bi utegnila še ukreniti.

"Če bi šla po gospo de Marelle, da bi bila zvečer z nama skupaj? Njen mož, sem slišal, je tukaj. Rad bi mu segel v roko."

Šla sta tja. Georgesu, ki se je prve besede s svojo metreso malo bal, je bilo čisto prav, da je bila njegova žena zraven, ker se tako izogne vsemu nepotrebnemu razlaganju.

A Klotilda se je držala, kakor da se ničesar več ne spominja, in je še sama silila moža, naj vabilo sprejme.

Pri dineju so bili veseli in ves večer je bil krasen.

Georges in Madelena sta se vrnila pozno domov. Plin je bil že ugašjen. Žurnalista je prižgal voščene vžigalice, da bi svetil po stopnicah.

Ko sta prišla na hodnik v prvem nadstropju, se je plamen naglo vnel in je svetlo očrtal njiju postavi, ki sta se risali iz teme na stopnišči.

Kakor da sta se nenadoma prikazala dva duhova, ki zdajci zopet izgineta v noč.

Du Roy je vzdignil roko, da bi dobro obsvetil njiju sliki, in dejal z zmagošlavnim nasmehom: "Poglej, milijonarji gredo mimo."

VII.

Bilo je že tri mesece, kar je bil Marok osvojen. Francija je gospodovala v Tangerju in imela v svoji oblasti vse sredozemsko obrežje tja do Tripolitanije in prevzela je bila jamstvo za dolg nanovo priključene dežele.

Dva ministra sta pri tem baje zaslužila okoli 20. milijonov in Laroche-Mathieuja so kar naravnost imenovali.

O Walterju pa je vedel ves Pariz, da je enkrat mahnil in dvakrat zadel, ter spravil v žep 30 do 40 milijonov za posojilo, povrhu pa še osem do 10 milijonov za bakrene in železne rudnike; prav tako tudi za obširna zemljišča, ki jih je kupil pred osvojitvijo v slepo ceno ter jih prodal po francoski okupaciji kolonizacijskim družbam.

V par dneh se je bil uvrstil med gospodarje sveta, postal eden tistih vsegačimskih finančnikov, ki so silnejši od kraljev, pred katerimi se vpogibajo glave, jecljajo jezik in prihaja

na dan vsa nizkotnost, poniglavnost in zavist, ki se skriva na dnu človeškega srca.

Sedaj ni bil več žid Walter, ravnatelj sumljive banke, založnik dvomljivega lista, ne več poslanec, ki so mu očitali umazane goljufije. Bil je gospod Walter, bogati Izraelit.

In to je hotel tudi pokazati. Vedel je, v kakih stiskah živi princ Karlsburški, ki je imel eno najlepših palač v rue du Faubourg-Saint-Honore, z vrtom na Champs-Elisees; predlagal mu je, da kupi v 24 urah to posestvo in hišo z vsem pohištvo, a niti en stol se ne sme premakniti. Trideset milijonov mu je ponudil. Princa je vsota zapeljala in sprejel je.

Takoj drugi dan se je Walter nastanil v novi hiši.

Tedaj si je izmislil nekaj drugega, res misel osvojevalca, ki se hoče polastiti Pariza, naravnost napoleonsko idejo.

Vse mesto je hodilo tisti čas gledat veliko podobo ogrskega slikarja Karla Marcowitcha, razstavljenjo pri Jacquesu Lenoblu, trgovcu z umetninami: "Kristus hodi po morskih valovih."

Umetniški kritiki so navdušeni zatrjevali, da je ta slika največkratnejši umotvor stoletja.

Walter jo je kupil za 500.000 frankov ter jo je vzel k sebi; tako je prekinil od danes do jutri tok vseobčne radovednosti in je prisilil Pariz, da je govoril o njem z zavistjo, z grajo ali odobravanjem.

Potem je dal po vseh listih razglasiti, da vabi vse v pariški družbi znane ljudi, naj si pridejo tega in tega večera k njemu ogledovati umotvor tujega mojstra, da ne bo mogel nihče trdi-

Bomber Group Command Change

Maj. Gen. Curtis E. LeMay, left, former commander of the 20th bomber command, operating from China, has assumed command of the 21st bomber command. He relieved Brig. Gen. Haywood S. Hansell Jr., center. At right is Brig. Gen. Roger M. Ramey, who succeeded General LeMay in command of the 20th bomber command. General Hansell has returned to the United States.

ti, da je zaprl vsemu svetu dragoceno umetnino.

Njegova hiša bo odprta. Priti sme, kdor hoče. Samo pri vratih bo treba pokazati vabilo.

Glasi se je tako: "Gospod in gospa Walter prosita vaše blagorodje, da ju počastite in si pridete k njima, dne 30. decembra od devetih do polnoči, ogledovat Karla Markovitcha sliko: 'Jezus hodi po morskih valovih.' Slika bo razsvetljena z elektriko."

Spodaj pa je stalo s prav drobnim tiskom: "Po polnoči ples."

Tako torej ostanejo tisti, ki bodo hoteli ostati, in iz teh si izbereta Walterja svoje bodoče znance.

Drugi si bodo ogledovali sliko, hišo in gospodarje z nesramno ali malomarno zvedavostjo ljudi iz družbe, potem odidejo, kakor so prišli. In očka Walter je dobro vedel, da bodo pozneje že še radi nazaj prišli, kakor so prišli k njegovim izraelskim bratom, ki so obogateli kakor on.

Najprej je treba, da pridejo k njemu vsi žlahtni revčki, katerih imena se čitajo po listih; pridejo pač, da bi videli obraz moža, ki je pridobil v šestih tednih 50 milijonov frankov; pridejo, da bi videli in šteli tiste, ki tudi pridejo; in še zato, pridejo, ker

je bil tako spreten in rahločuten, da jih je pozval, naj pridejo občudovat krščanske slike k njemu, sinu Izrealovemu.

Bilo je, kakor bi jim dejal: "Poglejte, 500 tisoč frankov sem plačal za nabožni umotvor Marcowitchev 'Jezus hodi po morskih valovih.' In ta umotvor ostane za vedno pri meni, pred mojimi očmi, v hiši žida Walterja."

(Dalje prihodnjic)

IMAMO LEPO ZALOGO

Grand in Roper plinskih kuhinjskih peči

Mi vam izpolnimo tozadevno prošnjo

Norwood Appliance & Furniture

6104 ST. CLAIR AVE.

V BLAG SPOMIN

OB 26-LETNICI SMRTI

Corp. Ferdinand N. Zele

ki je dal svoje življenje za domovino dne 15. februarja 1919 leta.

ZALUJOČI STARSI, BRATJE IN SESTRE

Cleveland, Ohio, dne 15. februarja, 1945.

VII.

Bilo je že tri mesece, kar je bil Marok osvojen. Francija je gospodovala v Tangerju in imela v svoji oblasti vse sredozemsko obrežje tja do Tripolitanije in prevzela je bila jamstvo za dolg nanovo priključene dežele.

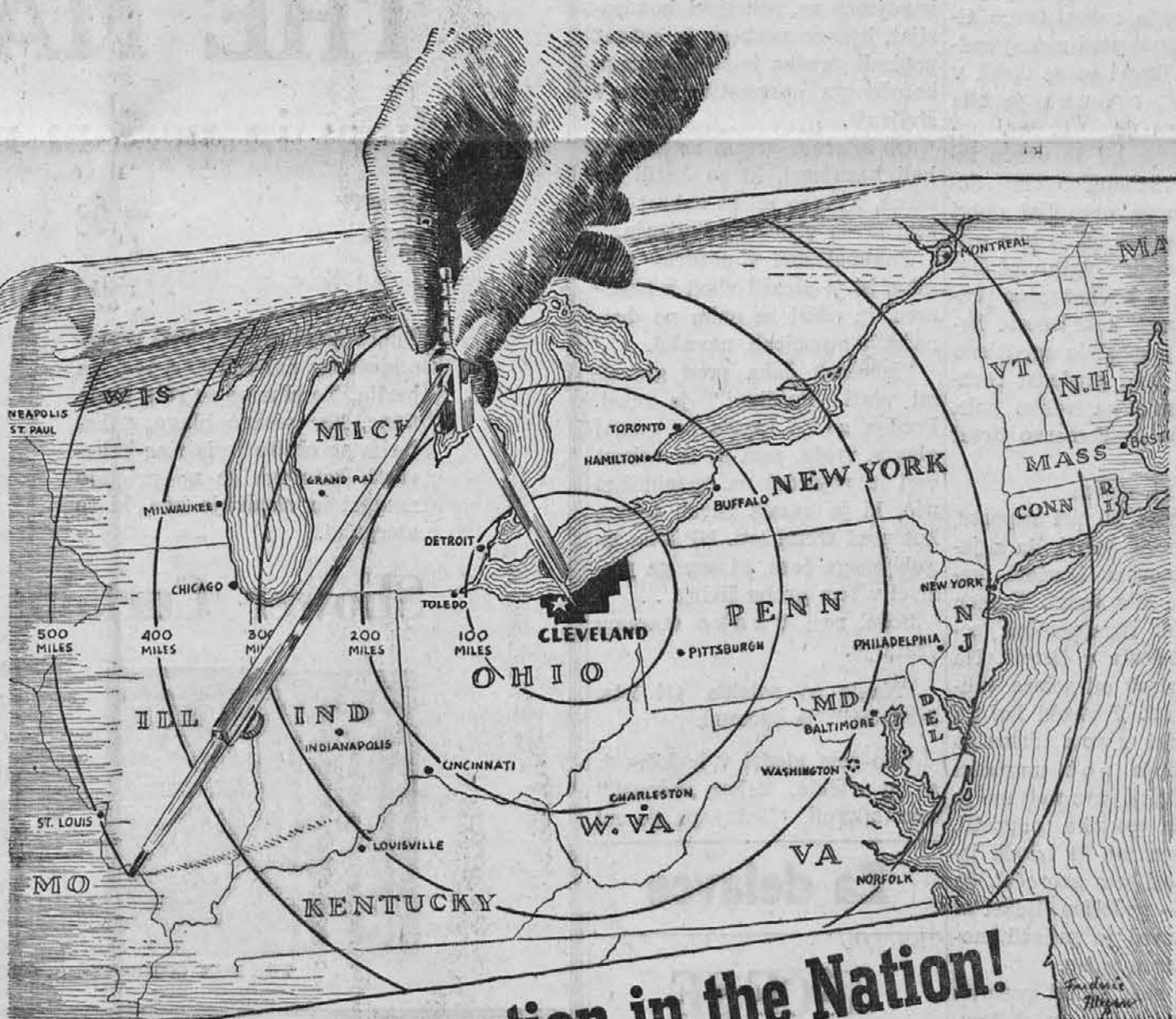
Dva ministra sta pri tem baje zaslužila okoli 20. milijonov in Laroche-Mathieuja so kar naravnost imenovali.

O Walterju pa je vedel ves Pariz, da je enkrat mahnil in dvakrat zadel, ter spravil v žep 30 do 40 milijonov za posojilo, povrhu pa še osem do 10 milijonov za bakrene in železne rudnike; prav tako tudi za obširna zemljišča, ki jih je kupil pred osvojitvijo v slepo ceno ter jih prodal po francoski okupaciji kolonizacijskim družbam.

V par dneh se je bil uvrstil med gospodarje sveta, postal eden tistih vsegačimskih finančnikov, ki so silnejši od kraljev, pred katerimi se vpogibajo glave, jecljajo jezik in prihaja

Kupujte vojne bonde!

The Best Location in the Nation!

SEVERNÁVZHODNA OHIO je daleč najboljši prostor v deželi za povečanje mnogo industrij, ali za zgradbo novih. Tukaj najdete redko kombinacijo potrebščin za uspešno produkcijo in distribucijo. Med bolj važnimi so:

- centrala z ozirom na glavne tržnice
- najboljša transportacija po suhem, vodi in zraku
- mnogo naravnih virov
- bazični materiali pri rokah
- neomejena zaloga vode
- bogastvo zmogljive delovne sile
- različne industrije za zalaganje in dobavo
- mnogo tovarov in prostorov zanje
- idealni prostori za upravo

DODATNO K TEM kompetitnim prednostim je pa obilna potreba električne sile, ki jo daje The Illuminating Company po cenah, ki so najnižje v deželi. Ta zanesljiva, cenena postrežba je privabila mnogo velikih in majhnih industrij v Severnovzhodno Ohio in jih bo privabila še več.

The Illuminating Company, divizija za razvijanje, sodeluje v polni meri z drugimi podjetji in organizacijami, ki so sedaj zaposlene, da zagotovijo najvišjo zaposlitev v Severnovzhodni Ohio po vojni.

VAŽNI REZULTATI SO BILI že doseženi in še več jih je v delu. Vendar je razvitje bodočnosti Severnovzhodne Ohio podjetje, ki potrebuje pomoč vsakogar, ki živi tukaj.

Torej povejte povest o tem najboljšem prostoru v deželi svojim prijateljem ali trgovskim znancom; povejte imena naših divizij za razvitje. Pomnite, kar pomaga Severnovzhodni Ohio, pomaga tudi vam.

The Illuminating Company

PET LET POZNEJE

LOJZE JERANČIČ

(Iz dnevnika odpuščenega kaznjence)

(Nadaljevanje)

2. marec

Pepelnica. S tako globokim pojmovanjem se nisem udeležil nobeno leto bojenja jetništva cerkvenega obreda, kakor zadnje leto. — Dne 2. marca, leta 1924 sva bila z rajno Faniko na prvem dogovorjenem sestanku na maškeraadi. Takrat pa nisva slutila, da bo ona na Pepelnico leta 1927 že tretje leto trohnela v grobu, a meni da bo kazniški kurat vsipal na čelo pepel, govoreč resne besede: "Prah si in v prah se povrneš."

Da, prah je človek, neznanen prah, ki ga preganjajo življenja viharji tako dolgo, dokler ne najde varnega zatišja zopet tam odkoder je bil vzlet — v zemlji. Komaj se rodi, komaj začne hrepeneti po sreči, že mora v grob in z njim vse nade in cilje. Ali je človek resnično samo zato ustvarjen, da umre? Tisto namreč, kar je med njegovim rojstvom in smrtjo je premalo, da bi se imenovalo namen. Življenje je kakor stalna naborna komisijsa, kateri predseduje stotnik Smrt. Kdor je dozorel, pa bodisi star ali mlad, bogat ali revan, lep ali nelep, mora skozi ozka grobna vrata — kam? Tja, kamor odhajajo tako lepe duše in plemenita srca kakor si bila ti, Fanika!

3. marec

Vsak dan sem postajal nestrpnejši. Razumel sem popolnoma nemirno razpoloženje tistih, ki so šli pred menoj zadnje dneve. Dnevi so se vlekli v neskončnost, ena ura je bila dolga za dve prejšnji. Moj namestnik, ki je bil že dobro izvežban, je mehanično vršil delo, ki s sem ga opravljal dobri dve leti. Ves čas mi je bilo prijetno seštevati dolgih vrst števk in bog ve kolikokratno prepisovanje imen kaznjencev. Sedaj pa mi je postalo nepopisno dolgočas, če sem pogledal tovariša čez ramo na velike pole, po kateri je enakomerno drsals peresom.

14. marec

Zjutraj sem bil pri raportu, kjer sem moral javiti, da z jutrišnjem dnevom končam kaznen. Ura je bila osem. Krasen solnčen dan. Konferenčna soba se je bleščala v čistoči. Na tleh so se risali od solca veliki četverokoti. V visoki lini pa je kazniški zvonn žalostno klenkal zadnjo pot umrlemu kaznjencu. Višji ravnatelj me je po kratkem poduku odpustil. Preje pa sem mu še izročil izjavo, v kateri sem sporočal, da sem sedel — nedolžen. Rekel ni ničesar, temveč jo priložil mojemu osebnemu spisu.

Popoldne sem se šel posloviti od vseh kazniških uradnikov. Proti večeru me je zaslislal še kurat. Čim je bilo zaslisanje gotovo mi je nek paznik sporočil, da me v govorilnici čaka papa. Govorila sva samo par minut, nakar je odšel.

Zvečer sem bil v pisarni kot običajno do osme ure. Poslovil sem se od sotrpinov, s katerimi sem delil svojo usodo dolga tri leta. Kakor mene, kadar sem videl koga odhajati na prosto, se je tudi njih polotila ob slovesu otožnost. Celo Ponižen in Komar sta mi rekla zbogom.

15. marec

Prišel je tako težko pričakovani dan rešitve! Prost, zopet prost! S 15. marcem je sklenila kruta usoda triletno gorje, ki sem ga nosil s krvavečim srcem, z omahujočo dušo. Nič več nimajo oblasti nad menoj hlapci posvetne pravice. V noč 14. marca so izzvenele zadnje osorne besede kazniških valptov,

zdi, da sem komaj lani prispel v to nesrečno hišo!"

Moj spremljevalec je bil nestrpnejši, kakor jaz. Venomer je priganjal, naj hitim. Poslovil sem se torej še enkrat od nadpaznika in stopil v pripravljeni voz. Ob prvih kazniških vratih je čakal papa. Prisedel je in voz je oddiral izpred te ogromne mrtvašnice...

Golo drevje kazniškega parka se mi je zdelo to pot polno življenja. Imel sem občutek, da se še vrabci in taščice, ki so skakljale po redkem grmovju, vesele moje svobode. Vse drugače so se oglašale te drobne božje stvarce sedaj, kakor takrat, ko sem jih opazoval skozi okno svoje ječe, a one so se radovala zlate prostosti na drevju onstran obzidja.

Voz je krenil v naglem ovinku iz parka na Pobrežko cesto. V enakomernem tempu fijakerskih konj smo se peljali ob Dravi navzgor po isti poti, koder sem šel pred tremi leti vkljenjen z družbo tatov in potepuhov. Na poti smo srečavali vrtove in vedno pogostejše hiše, a na desni je šumela ter pljuskala ob bregove mogočna Drava. Na nasprotnem bregu so se gnetle hiše, kakor bi prisluškovale skrivnostnemu šepetu zelenih valov. V meni pa je vriskalo: Prost, prost, prost!

Paznik je sedel zraven mene, se sila resno držal in molčal. Niti najmanj se ni vtilkal v naš pogovor s papanom. Jaz ga pa tudi nisem motil v njegovem službenem dostojanstvu, saj je bilo moje srce zaposleno drugod.

Voznik je pognal voz čez Dravski most na Glavni trg, ki je bil ob jutranjih urah najživahnjejši. Korakoma je šlo mimo številnih stopnic. Nerada se je umikala množica žensk, ki so z različnimi posodami prihajale na trg po živež, a zgodnje so se že vračale domov.

Slovo od paznika je bilo hladno in površno. Nisem namreč mogel občutiti nobene hvaležnosti do teh ljudi, katerih poklic je nazadnje res zelo nehuman.

Obedovala sva v hotelu pri "Zamorcu." Takrat sva se prvič po treh letih pogovarjala brez nadzorstva. Preje naju je vedno ovirala navzočnost službenega organa, ki je lovil in tehtal besede, kadar sem imel poset.

(Dalje prihodnjič)

Snow Insulated G. I. Foxhole

Yankee ingenuity is called into play and this "insulated" foxhole is evolved on the Belgian "bulge" front. Hay and straw provide insulation against the weather. A blanket covers the door into the improvised shelter. Shafts of a hayrake provide roof supports. The tenant is 1st Sgt. Albert Luis, Manchester, N. H.

Mi dajemo in izmenjavamo Eagle znamke

THE MAY CO.

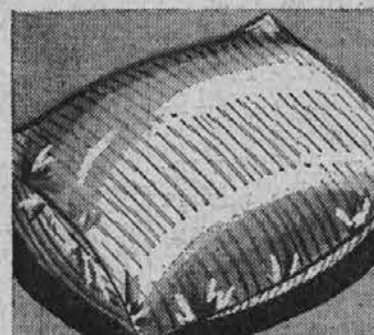
S puhom in perjem napolnjene blazine

21"x27"
mere

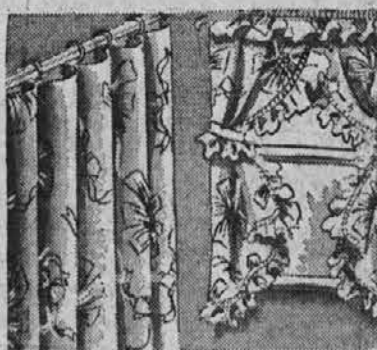
7.98

vsaka

Dobro napolnjene z 50% reprociranega puha in 50% gosjega perila. Te blazine so zelo praktične, ker pisano blago, s katerim so obšite je iz fine kakovosti, katerega se ne primejo madeži in obvaruje one, ki so alergični.

Shower Curtains and Drapes

oboji
za

5.98

Olepšajte vašo kopalnico s tem krasnim setom zastora in drapes, ki je iz izvrstnega blaga... dvojno-prevečeno in nepremočljivo. Lepe rozaste, modre, zelene, peach, zlate ali bele barve.

THE MAY COMPANY... ČETIRTO NADSTROPJE

9x12 ft. colorful "Gold Seal"

Congoleum Rugs

7.95

Idealno in ekonomično pokrivalo za kuhinjski pod, privatno sobo, otroško in rekreacijsko sobo. Živi, dekorativni vzorci vtisnjeni na vrhu enajmela s močno suknjeno podlogo. Se z lahkoto snaži, ker močno povrne odvrača nesnago in prah.

THE MAY COMPANY... ŠESTO NADSTROPJE

Za delavce

Za delavce

THE TELEPHONE CO. POTREBUJE ŽENSKO ZA OSKRBNICE

za posloplja v downtownu

Polni čas šest večerov v tednu

od 5.10 pop. do 1.40 zj.

Najboljša plača od ure v mestu — Stalno delo

Zahteva se izkaz državljanstva — Zglasite se
Employment Office, 700 Prospect Ave., soba 901
od 8. zj. do 5. pop. dnevno razven ob nedeljah

The Ohio Bell Telephone Co.

Dovoljeno nam je uposliti pri vodu

POTREBUJEMO
PRESS ASSEMBLER

EXTERNAL GRINDER

ENGINE LATHE

OPERATORJE

TURRET LATHE

OPERATORJE

RADIAL DRILL PRESS

OPERATORJE

VOZNIKA ELEKTRIČNEGA

VOZIČKA

TEŽAKE

Stalna dela sedaj in po vojni.
Visoka plača od ure in overtime.

LEMPCO PRODUCTS

DUNHAM RD.

MAPLE HEIGHTS

Mali oglasi

REDNA MESEČNA SEJA
podružnice št. 5 SMZ

se vrši vsako tretjo soboto v mesecu v sobi št. 4 Slov. nar. doma, na St. Clair Ave. — Asesment se pobira vsakega 25. v mesecu v SND.

Tony Krampel, tajnik
1003 E. 66 Place

Kupujte vojne bonde in vojno-varčevalne znamke, da bo čimprej poraženo osiše in vse, kar ono predstavlja!

Vas muči naduha?

Pri nas si lahko nabavite najboljšo olajšavo za to mučno bolezen. Zdravilo je jamčeno ali pa dobite denar nazaj.

Mandel Drug

Lodi Mandel

PH. G., PH. C.
SLOVENSKI LEKARNAR

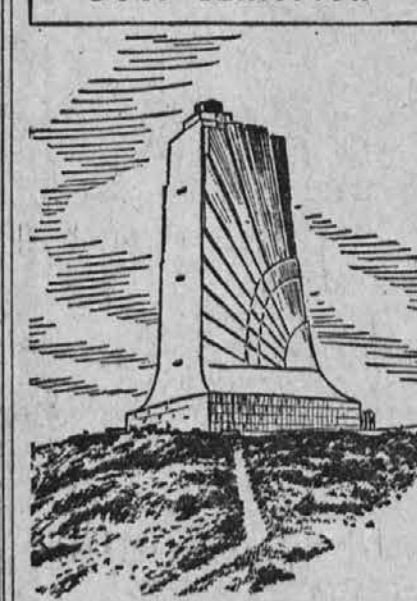
15702 Waterloo Rd.

Cleveland, Ohio

Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30
dopolndno do 10. zvečer.

Zaprta ves dan ob sredah.

Bonds Over America

KITTY HAWK

Distance was annihilated, war revolutionized by three years of glider flights and a 59-second motorized aeroplane test by the Wright brothers at Kitty Hawk, N. C. In 1928 residents of Kitty Hawk erected a monument to those historic tests: later the Federal Government dedicated the Wright Memorial Monument and a 350-acre park on Kill Devil Hill "in commemoration of the conquest of air by the brothers Wilbur and Orville Wright." Flights today of B-29's, fighter planes, scouts and transports prove how vital were those tests and inspire Americans to buy War Bonds for expansion of aviation to win complete victory. U. S. Treasury Department

Mali oglasi

Kuhinja

in opremljeno sobo se odda najem. Primerno za dve osebi. Za naslov se poizve v uradu kopravnosti.

Zgubil se je

majhen bel pes, Spitz pasme, okoli E. 232 St., Euclid. Ako ga je kdo našel, je prosim, da ga vrne na 736 E. 232 St.

JOHN ARSENA

LATHING AND PLASTERING CONTRACTOR
STUCCO AND ORNAMENTAL WORK
Izvršujemo vsakovrstna pleškanja in majhna in velika. Cene zmumerne.

3577 E. 149 St. 3511 E. 150 St.

L.O. 3764

SOUND SYSTEM

INDOOR OR OUTDOOR

Posebni popust za družine

B. J. Radio Service

1363 E. 45 St. — HEND.

Proda se

hiša za 2 družini; 5 in 5 sob, ogled bo v nedeljo, 18. februarja, celi dan, na 23748 Lakewood Blvd., Euclid, Ohio. Sprejem soba, velika kuhinja, 3 sobe in kopalnica; 4 garaže, 40x280; sadno drevje in pripravo za rokodelstvo. Pripravo za rokodelstvo. Pripravo za rokodelstvo. Pripravo za rokodelstvo.

Slovenske plošče

Nenavadno velika zaloga kov, polk in popularnih plošč.

Johnny's Record Shop

5815 Superior Ave.

Odprto od poldne do 9 p.

OHIJSKA VILNA

prodajamo na debelo in malo

Joseph J. Smole

6112 Glass Ave.

ZA REVMAČNE BOLEČI

PITAJTE

PAIN-EXPELLER

Od 1867 god.

Zanesljiv liniment

J. G. Electric Rep.

HE. 7000

Točna postrežba — delo na Brezplačno pridemo istakati in popraviti. Popravimo in menjamo majhne električne naprave. Izvršujemo tudi popravila na njih čistilnih napravah.

Vprašajte za JOE GOLDBERG

WHERE THE FUEL

A MODERN DESTROYER

more than 3,000 gallons an hour at top speed.

1-659-8

Popraviljam in predam

hiše, stanovanja in trgovinske prostore

Zanesljivo in točno delo

Cene zmumerne

Dam brezplačno preglede

Se priporočam

FRANK JANSKY

5715 Prosser Ave. EX.